

N:o 164.

Af herr **J. Eliasson** m. fl., om höjning af statsbidraget till aflöning
åt lärare och lärarinnor i folkskolor m. m.

Vid sistlidet års riksdag beslutades, på Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, att lärare och lärarinnor vid småskolor och mindre folkskolor, samt biträdande lärare och lärarinnor vid folkskolor, som oförvitligt tjenstgjort under tio år, skulle erhålla för åtta månaders eller $34\frac{1}{2}$ veckors årlig tjenstgöring i lön minst 350 kronor, eller således en lönetillökning af 50 kronor, och uti Kongl. Maj:ts proposition till innevarande Riksdag angående statsverkets tillstånd och behof har Kongl. Maj:t föreslagit, att ordinarie lärare eller lärarinna vid folkskola, skall, likaledes för åtta månaders eller $34\frac{1}{2}$ veckors undervisning, erhålla minst 600 kronor samt två ålderstillägg å 100 kronor hvardera, det ena efter fem och det andra efter tio års oförvitlig tjenstgöring. I begge dessa fall skulle från statsverket utgå bidrag till två tredjedelar af de sålunda bestämda och föreslagna lönerna.

Under förutsättning att Kongl. Maj:ts förslag om ett andra ålders-tillägg af Riksdagen godkännes, våga vi sätta i fråga, att statsverkets bidrag för detta ändamål äfven förhöjes från två tredjedelar till tre fjerdedelar.

Såsom skäl för en sådan framställning tillåta vi oss anföra, att landskommunernas utgifter för skolväsendet i ganska betydlig grad tillväxt under de senare åren. Enligt tillgänglig statistik öfver kommunernas fattigvård och finanser utgjorde samtliga landskommunernas utgifter för folkskolorna år 1875: 4,893,467 kronor; år 1880: 6,643,132 kronor och under år 1885 7,563,988 kronor; men deremot

år 1890: 8,410,423 kronor,	hvertill staten bidrog med 3,221,525 kronor eller	38,3 procent.
„ 1891: 9,002,527	„ „ „ „ „ 3,285,334 kronor eller	36,5 procent.
„ 1892: 9,146,632	„ „ „ „ „ 3,360,462 kronor eller	36,8 procent.
„ 1893: 9,721,429	„ „ „ „ „ 3,429,742 kronor eller	35,3 procent.
„ 1894: 9,629,349	„ „ „ „ „ 3,475,712 kronor eller	36,1 procent.
„ 1895: 10,207,205	„ „ „ „ „ 3,588,026 kronor eller	35,2 procent.

Dessa siffror visa efter vår uppfattning hvilken ökning skett i kommunernas utgifter för folkundervisningen, äfvensom ock att proportionen emellan statsbidraget och kommunernas tillskott förändrats mot hvad den var för några år tillbaka. Det förefaller oss fördenskull vara af billighet påkalladt, att statsbidraget ökas till det belopp, som ofvan öfverföräls.

Med anledning häraf drista vi föreslå,

det Riksdagen beslutar, att det bidrag, som från statsverket utgår till aflöning dels åt examinerade lärare och lärarinnor i folkskolor och dels till lärare och lärarinnor i småskolor och mindre folkskolor, äfvensom biträdande lärare och lärarinnor vid folkskolor, måtte, med samma vilkor, hvilka i den kongl. propositionen äro angifna, höjas från två tredjedelar till tre fjerdedelar, samt att det af Kongl. Maj:t äskade anslaget för detta ändamål i förhållande derefter äfven måtte ökas.

Om remiss till statsutskottet anhålles.

Stockholm den 28 januari 1898.

Jan Eliasson.
L. P. Mallmin.

Adolf Ericson.
Alfred Kihlberg.

K. E. Holmgren.
Carl Sandqvist.